tohoto paragrafu zmocňuje vládu k přesunům věcných kompetencí »k zpednodušení a sjednocení správy«. Oba motivy jsou tu jmenovány souřadně. Dlužno tedy nařízení vydaná na základě § 8 vykládati pokud možno tak, aby obojího tohoto účelu bylo dosaženo. Tomu nevyhověl výklad zastávaný shora cit. prejudikáty, neboť — i když ve svých výsledcích vedl k většímu zjednodušení správy ve smyslu kratšího instančního pořadu — nejen nedociloval jednotnosti instančního pořadu v oblasti býv. práva rakouského a v oblasti býv. práva uherského, nýbrž naopak docházel dokonce k různému instančnímu pořadu v stejných materiích jednak v zemi české, jednak v zemi mor.-slez., a dosavadní jednotnost v těchto dvou obvodech tříštil.

Aplikují-li se dosavadní všeobecné úvahy na dnešní případ, vyplývá tento závěr:

Rozhodnutí zem. výboru o odvolání proti platebnímu výměru zem. výběrčího úřadu bylo konečné, poněvadž další odvolání z rozhodnutí zem. výboru jakožto nejvyššího úřadu samosprávného nebylo možno. Také zem. úřad, nastoupiv podle § 5 org. zák. na místo zem. výboru, rozhodoval s platností konečnou, nikoli ovšem na základě odst. 1 čl. 8, nýbrž na základě odst. 2 téhož článku, který obsahuje samostatnou normu toho obsahu, že z rozhodnutí zem. úřadu jako odvolacího — bez rozdílu, jaký úřad nebo orgán rozhodoval v stolici prvé — další odvolání není přípustno.

Vl. nař. č. 186/29 bylo v zákl. § 8 org. zák. rozhodování o odvolání proti platebním rozkazům zem. výběrčího úřadu ve věci dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti přeneseno s úřadu zem. na úřad okresní. Tím byla pro okresní úřad založena věcná kompetence rozhodovati v uvedených věcech v II. stolici — nic víc. Pro otázku, je-li rozhodnutí toto konečné čili nic, je rozhodna norma odst. 1 čl. 8 org. zák. Podle této normy je z rozhodnutí okr. úřadu zásadně přípustno odvolání k úřadu zemskému, pokud není vyloučeno. Vyloučeno však není, neboť konečnost rozhodnutí zem. výboru nebyla důsledkem positivní normy, opravný prostředek vylučující, nýbrž důsledkem hierarchického postavení zem. výboru, a konečnost rozhodnutí zem. úřadu byla důsledkem normy odst. 2 čl. 8, která se vztahuje pouze na rozhodnutí úřadu zemského.

Není tedy rozhodnutí okresního úřadu, vydané o odvolání proti platebnímu výměru zem. výběrčího úřadu, konečné, nýbrž podléhá dalšímu opravnému prostředku na zem. úřad. Stížnost k nss podaná přímo na rozhodnutí okr. úřadu byla by tedy o sobě podle § 5 zák. o ss nepřípustna. Poněvadž však strana svedena byla k tomu, aby rozhodnutí okresního úřadu naříkala přímo stížností u nss-u, nesprávným poučením k rozhodnutí tomu připojeným, kterým uvedena byla v omyl, bylo nař. rozhodnutí podle § 6 zák. o ss zrušiti, a bude na žal. úřadu, aby vydal straně rozhodnutí nové, opatřené správným poučením ve smyslu úvah shora uvedených. Meritorními námitkami stížnosti se nss za tohoto stavu zabývati nemohl.

Č. 10.598.

Zdravotnictví. — Železnice: Podléhá místní dráha, obstarávající dopravu do lázeňského místa (Luhačovic), léčebnému příspěvku?

(Nález ze dne 8. června 1933 č. 9850).

Věc: Místní dráha Ú.-L., akc. společnost v Brně (adv. Dr. Jar. Lecian z Brna) proti zemskému úřadu v Brně (za zúč. Léčební komisi v L. adv. Dr. Jan Žáček z Prahy) o pojetí místní dráhy Ú.-L. do seznamu poplatníků pro lázně L.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Léčební komise v L. oznámila stěžující si akciové společnosti »Místní dráha Ú.-L.« dopisem z 12. května 1929, že ji pojala do seznamu poplatníků 3% léčebných příspěvků za rok 1929 ve smyslu vyhlášky místodržitele na Moravě z 2. července 1915 č. 51. z. z. mor., a vyzvala ji k přiznání příjmu v uplynulém správním roce docíleného.

Podáním z 29. května 1929 vznesla st-lka proti řečenému pojetí do seznamu poplatníků námitky u léčební komise v L., jež tato ve své schůzi konané dne 19. července 1929 zamítla, o čemž st-lku zpravila výměrem z 21. června 1929. Výrok svůj odůvodnila v podstatě takto: Podnik st-lčin dlužno subsumovati pod pojem »výdělečného podniku« ve smyslu § 30 cit. vyhlášky, neboť prosperita jeho jest přímo závislá na návštěvě lázeňských hostí (zvýšení jízdného v době sezonní, zvýšený provoz v sezoně), nepřímo pak na lázeňském ruchu stavebním (zvýšením dopravy nákladní); podnik ten jest provozován v obvodu léčebného místa, a podle zákona o dani výdělkové jest podroben dani této. Okolnost, že dosud stěžující si podnik nebyl zařazen mezi poplatníky léčebných příspěvků, jest právně nerozhodnou.

Odvolání, jež z výměru toho podala st-lka, zamítl okresní úřad v Uherském Brodě rozhodnutím ze 4. září 1929, vysloviv v něm toto: »Okresní úřad, přihlížeje k ustanovení § 49 cit. vyhlášky, k § 98 mor. obec. zříz. jakož i k ustanovení vl. nař. z 28. června 1928 č. 96 Sb. nevyhovuje Vašemu, včas podanému odvolání, neboť konaným šetřením u berní správy Brno město I. zjistil, že místní dráha Ú.-L. zásadně dani výdělkové podléhá, že však jest na dobu 25 let — t. j. do 16. června 1930 — od daně výdělkové osvobozena. Daň tato se bude předepisovati takto: »20% na Brno jako sídlo firmy; ze zbývajících 80% bude se předepisovati 40% pro Brno jako sídlo provozní správy a zbývajících 40% bude se předepisovati ve všech obcích, jimiž železniční trať probíhá. Jest tedy Váš podnik pokládati za podnik výdělečný a podléhající dani, jak ustanovuje § 30 cit. vyhl. býv. mor. místodržitelství. Okolnost, zda daň skutečně se platí, či zda podnik je od daně osvobozen, jest nerozhodná. Že podnik Váš provozuje se aspoň částečně v obvodu léčebného místa lázní L., jest patrno z vyhlášky býv. mor. místodržitelství z 21. května 1915 č. 46 z. z., kde obvod ten jest přesně ohraničen, a podle které nádraží a část dráhy jest v obvodu léčebného místa lázní L. Pokud jde o další rozhodující okolnost, zda příjem Vašeho podniku má svůj původ přímo nebo nepřímo v návštěvě lázeňských hostí, jest okolnost tato prokázána jednak zvýšením jízdného a zvýšením provozu v době sezonní, jednak Vaším vlastním tvrzením v odvolání, že dráha slouží převážně potřebě lázeňských hostů a je velmi důležitou složkou ve vývoji lázní. Jsou tedy splněny všechny požadavky § 30 vyhlášky býv. mor. místodržitelství z 2. července 1915 č. 51 z. z., podle kterého příspěvky jest platiti z příjmu plynoucího i z výdělečných podniků všeho druhu, podléhajících dani a provozovaných v léčebném obvodu, pokud

tento příjem má svůj původ přímo nebo nepřímo v návštěvě hostů léčebného místa, a jest tedy pojetí Vašeho podniku do seznamu poplatníků oprávněné.«

Další odvolání, jež st-lka podala z tohoto rozhodnutí, zamítl žal. úřad nař. rozhodnutím jednak z důvodů v něm uvedených, jednak z těchto vlastních důvodů: Zákon z 11. července 1914 č. 49 z. z., platný pro markrabství moravské, kterým se vydávají zásadní ustanovení na úpravu poměrů míst léčebných a míst pro zotavenou, jakož i pro vybírání poplatků a příspěvků pro účely takovýchto míst, ustanovuje v § 10: Léčební komise jest oprávněna vybírati poplatky a příspěvky. Výše a druh poplatků a příspěvků a způsob jich vybírání buďtež stanoveny statuty. — § 13 toho zák. ustanovuje toto: Které osoby jsou osvobozeny od placení poplatků a příspěvků, ustanoveno bude v statutu. — Z těchto ustanovení plyne, že jak pro předepsání poplatků a příspěvků, tak i pro osvobození od nich může jedině býti rozhodným statut ve znění vyhlášky býv. mor. místodržitelství z 2. července 1915, č. 51 z. z. Podle § 30 této vyhlášky jest platiti léčebné příspěvky z příjmu plynoucího z pronájmu domů, obchodních místností a bytů, jakož i z výdělečných podniků všeho druhu podléhajících dani a provozovaných v léčebném obvodu a nikoliv jen z podniků osob výdělečně působících podle obch. a živn. zákona v L. Kdyby zákonodárce byl měl na mysli, aby dráha nepodléhala povinnému léčebnému příspěvku, byl by to musil výslovně stanoviti v § 33. Jelikož se tak nestalo, podléhá dráha zásadně povinnému léčebnému příspěvku, a to vzhledem k tomu, že o povaze tohoto podniku jako výdělečného podniku nemůže býti nejmenší pochybnosti, jak blíže uvedeno v napadeném výměru okresního úřadu v Uh. Brodě. Chce-li st-lka jako veřejný podnik vyvozovati své osvobození z ustanovení § 23 c) cit. vyhlášky býv. mor. místodržitelství, podle něhož veřejní úředníci, pokud se ve výkonu veřejné služby v L. nalézají, léčebných poplatků neplatí, a v důsledku toho také příslušný veřejný podnik dani podléhati nemůže, pak dlužno podotknouti, že podle cit. zák. z 11. července 1914 č. 49 z. z. a ve smyslu tohoto zák. vydané vyhlášky býv. mor. místodržitelství rozeznávati jest mezi poplatky a příspěvky, tedy taxami různého druhu, nelze proto nikterak analogicky rozšířiti důvody osvobozovací od poplatků na osvobození od příspěvků.

Stížnost na rozhodnutí to podaná vytýká v prvé řadě, že žal. úřad neprávem pojal stěžující si akc. společnost do seznamu poplatníků lázní L., povinných platiti příspěvky podle § 30 vyhlášky býv. místodržitele na Moravě z 2. července 1915 č. 51 z. z. mor. proto, poněvadž stěžující si podnik není výdělečným podnikem, dani podléhajícím, jaký má na mysli cit. ustanovení vyhlášky. O námitce té uvážil nss toto:

Podle cit. § 30 léčebného řádu lázní L. č. 51/1915 z. z. mor., vydaného na základě § 2 zák. z 11. července 1914 č. 49 z. z. mor., jest platiti příspěvky (lázeňské příspěvky) z příjmu, plynoucího z pronájmu domů, obchodních místností a bytů v lázeňském obvodu, jakož i výdělečných podniků všeho druhu, podléhajících dani a provozovaných v léčebném obvodu, pokud příjem ten má svůj původ přímo nebo nepřímo v návštěvě léčebného místa hosty. Podléhají tedy příspěvkové povinnosti podle tohoto ustanovení výdělečné podniky všeho druhu; nemá proto

omezení povinnosti té na osoby výdělečně činné po obchodnicku a živnostensku v tom smyslu, jaký stížnost § 30 léčeb. řádu přikládá, v ustanovení tom opory.

O tom, že stěžující si dráha je podnikem výdělečným, nelze právem pochybovati; třebas provoz tohoto železničního podniku podléhal zvláštním předpisům a dráha měla povahu podniku veřejného, přece jen, jako akciová společnost, jejíž činnost směřuje k docílení výdělku, zůstává podnikem výdělečným, při čemž okolnost, že fakticky žádného zisku nedociluje, jest irelevantní.

Pokud pak jde o další požadavek cit. § 30, že totiž musí jíti o podnik dani podléhající, není tím, jak míní stížnost, řečeno, že podnik ten musí daň efektivně platiti, nýbrž stanoven jest toliko požadavek, aby podnik zásadně dani byl podroben. Že pak stěžující si podnik dani zásadně podroben jest, plyne z těchto úvah:

Stěžující si společnost provozuje podnik žel. dopravy na základě železniční koncesní listiny ze 17. června 1905, kterou byla udělena koncese jejímu právnímu předchůdci, JUDr. Cyrilu S. v Brně, k provozování lokální dráhy z Ú.-L. do L. podle ustanovení železničního koncesního zákona ze 14. září 1854 č. 238 ř. z. jakož i zák. z 31. prosince 1894 č. 2 ř. z. ex 1895 a z 16. května 1905 č. 81 ř. z. Podle § 1 řečené koncesní listiny přiznány jsou koncesionáři této dráhy výhody, stanovené v čl. V zák. z 31. prosince 1894 č. 2 ř. z. z r. 1895.

Článkem V. cit. zák. jest pak stanoveno, že při udílení koncese pro místní dráhy vláda propůjčí řadu úlev rázu finančního, a mimo jiné též pod bodem d) úlevu záležející ve sproštění daně výdělkové a z příjmu a to na dobu 25 let, počítajíc ode dne udělení koncese. Ukládá-li však tímto ustanovením cit. zákon vládě, aby propůjčila koncesionáři místní dráhy, k níž náleží i lokální dráha stěžující si společnosti úlevu, záležející ve zproštění daně z výdělku, jest z toho patrno, že zákon ten sám místní dráhu právně kvalifikuje jakožto podnik výdělečný, dani výdělkové podléhající, že však tomuto zásadně dani podléhajícímu podniku výdělečnému vzhledem k obecně prospěšnému účelu, jeho provozem sledovanému, přiznává nárok na to, aby byl vládou od daně výdělkové na dobu 25 let od udělení koncese zproštěn. Zákon tento opětně (a to naposledy zák. z 29. prosince 1908 č. 264 ř. z.) prodloužený, byl sice zrušen zákonem z 8. srpna 1910 č. 149 ř. z., leč i tento zákon ve svém čl. X přiznává koncesionáři dráhy nižšího druhu (dráhy lokální a malodráhy) a jeho právnímu nástupci v koncesi, obzvláště pak společnosti do koncese ve smyslu čl. VIII č. 2 lit. b) cit. zák. vstupující na dobu 25 let osvobození od daně výdělkové podle zák. z 25. října 1896 č. 220 ř. z. hlavy I a II, z čehož, jak shora již dovozeno, plyne, že i tento zákon, platný v době vyhlášení léčebného řádu města L. z 2. července 1915 č. 51 z. z. mor., přiznává lokální dráze právní charakter výdělečného podniku podléhajícího dani podle zák. o d. os. č. 220/1896 ř. z. Uvedená výhoda, přiznaná tímto zákonem lokálním drahám, byla konečně zachována v platnosti i dnes platným ustanovením § 53 zák. o přímých daních z 15. června 1927 č. 76 Sb., podle něhož i osvobození, jež zvláštní zákony vyhražují místním drahám železničním a drahám nižšího řádu, zůstávají v platnosti.

Z toho, co uvedeno, plyne, že shora uvedené zákony samy kvalifikují podnik, tvořící předmět koncese st-lčiny jakožto podnik výdělečný, dani zásadně podléhající, a že poskytují koncesionáři podniku takového toliko přechodnou úlevu osvobození od daně výdělkové, neboť kdyby takovýmto podnikem nebyly, nemusely a ani nemohly by býti od daně výdělkové cit. zákony zvláště osvobozovány. Že pak příjem dráhy má svůj původ přímo nebo nepřímo v návštěvě léčebného místa hosty, st-lka sama v adm. řízení doznala, uvedši v rekursu k žal. úřadu, že příjem dráhy rekrutuje se také z lázeňských hostů lázní L., jest tedy i tento předpoklad příspěvkové povinnosti ve smyslu § 30 léčeb. řádu u st-lky splněn. Okolnost posléze, že dráha není zastoupena v léčebné komisi a že její zaměstnanci jako veřejní zaměstnanci neplatí poplatků lázeňských, jest pro posouzení příspěvkové povinnosti s hlediska § 30 léčebného řádu právně nerozhodnou.

Stížnost dále také namítá, že neprávem byl podnik st-lky pojat do seznamu poplatníků sazbou 3% a předepsán jemu podle § 30 léčeb. řádu roční příspěvek částkou 1.200 Kč, a vytýká, že úřad opomenul provésti řádné šetření, na základě něhož by byl musel dospěti k stanovení nižší sazby resp. nižšího poplatku. O této námitce sluší uvážiti:

Předmětem rozhodování okresního úřadu v daném sporu bylo pouze pojetí dráhy do seznamu poplatníků; v rekursu na žal. úřad napadla st-lka tento výrok. Při tom ovšem také podotkla, že zatím byl jí vydán platební rozkaz na příspěvek, proti čemuž podala námitky na léčební komisi, a žádala zem. úřad, aby zrušil netoliko zařazení dráhy do seznamu poplatníků, nýbrž i tento platební rozkaz. O tomto posledním žádání však žal. úřad nerozhodl, a to zcela právem, poněvadž nebyl do platebního rozkazu podán ještě rekurs na okresní úřad a okresní úřad o tomto vyměření příspěvku nerozhodl. Brojí-li nyní stížnost — nevytýkajíc, že zemský úřad měl v tomto směru rozhodnouti, také proti výměře příspěvku, brojí proti něčemu, o čem žal. úřad ještě nerozhodl, takže tato námitka jest nepřípustná a námitka vadného řízení, že žal. úřad si pro toto rozhodnutí o příspěvku nezjistil řádně skutkovou podstatu, jest bezdůvodna.

Č. 10.599.

Samospráva obecní. — Řízení správní: I. * Usnesení obecního zastupitelstva o zavedení obecní dávky podle § 38 zák. č. 329/1921 Sb. má povahu usnesení rozpočtového; o odvolání proti němu rozhoduje tedy — jde-li o město statutární — zemský výbor. — II. Proti usnesení zem. výboru, schvalujícímu pravidla pro vybírání obecní dávky, není poplatník legitimován ke stížnosti na nss.

(Nález ze dne 8. června 1933 č. 10.171.)

Prejudikatura: ad I: Boh. A 9645, 9959, 10.199/32; ad II: Boh. A 3679/24.

Věc: Adolf K. v O. proti zemskému úřadu v Brně a proti zemskému výboru v Brně o vybírání obecní dávky z nájemného.